

Mönsterlek

EN STILISERAD STADSPARK

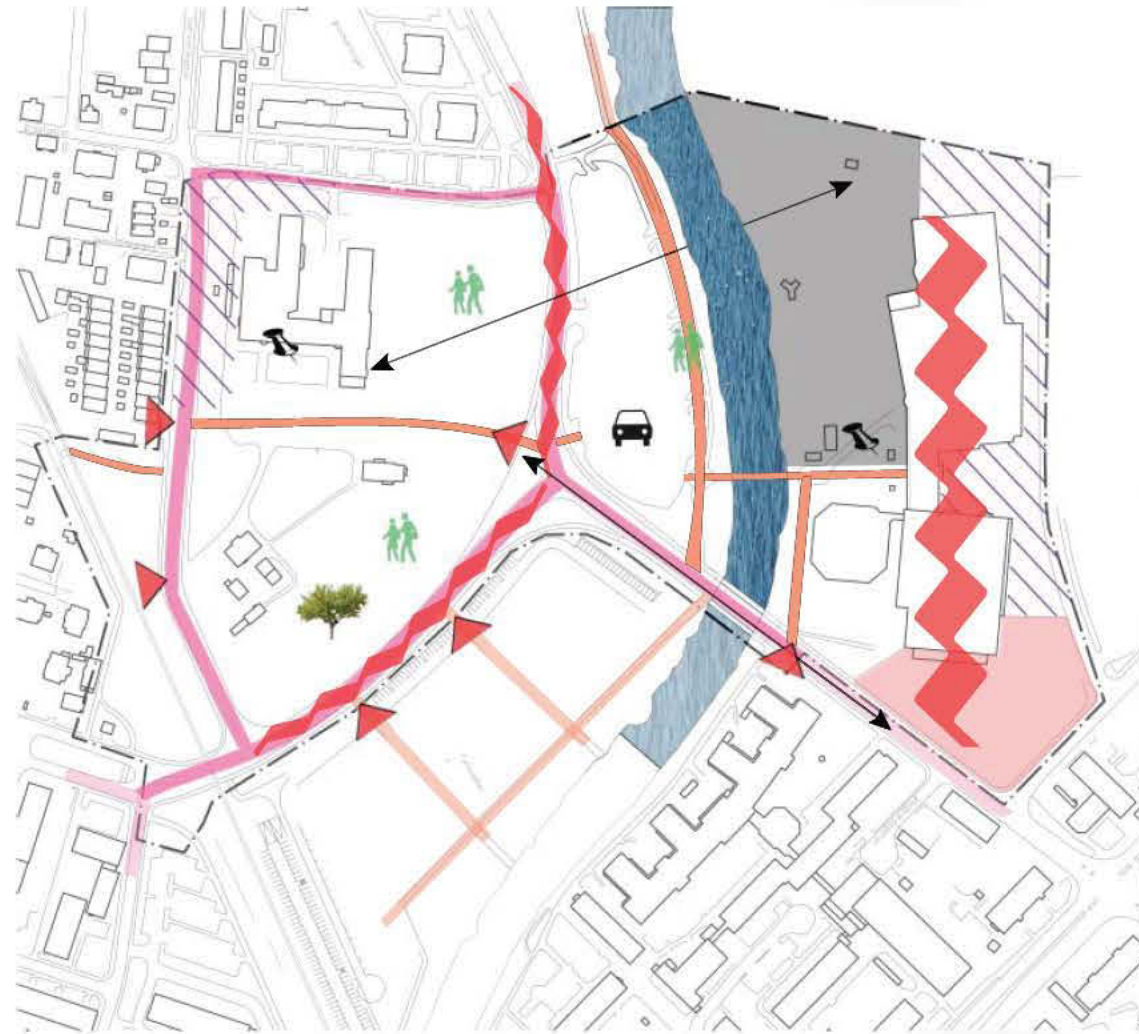
Perpektiv mot seminariehuset med omgivande skog och pelousen i framkant. Hösten färgar bok, lönn och lind i varma färger.

En stadspark skall vara en park som representerar staden, passar invånarnas olika behov och som de kan känna sig stolta över.

I en expanderande stad som Uppsala med växande biltrafik, stigande invånarantal och ökad rörelse i staden tilltar efterfrågan på gröna tillflyktsplatser. Platser att vistas på för att komma ifrån stressen, njuta av naturen och få tid för samvaro eller ensamhet.

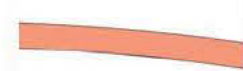
En park är en illusion av natur. I en park är allt noga uttänkt, liksom dekoren på en scen. Naturen är inlånad för att uppfylla våra behov, konstruerad och skapad av människan. En entré kan liknas vid en ridå vilken leder besökaren in och öppnar upp mot ett scenrum, ett skapat parkrum där vegetationen utgör parkens dekor. Till parken lånas det inhemska materialet i en stiliserad version, den svenska bokskogen, lunden och våtmarken. Samtidigt tydliggörs kopplingen till staden, vilken är påtaglig genom den omgivande bebyggelsen och den genomkorsande trafiken. Genom ett inhemskt materialval stärks kopplingen till seminariets nationalromantiska stilideal. Koncepttanken handlar om att få ut essensen av skogen, lunden samt våtmarken och dra det till sin spets. Vartenda träd placeras därför ut enligt ett noga uttänkta strålmönster.

Mönsterlek

Barriärverkan

Bilvägarna genom området är dominerande och skapar barriärer som gör det otryggt för fotgängaren att passera

Stråk

Gång- och cykelvägarna genom området är otydliga och samspelar ej med entréerna

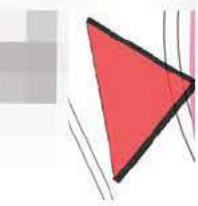
Badområdet

Badområdet är inhägnat, vilket gör att det vintertid står oanvänt och sommartid endast kan nyttjas av betalande gäster

Problematiske kantzoner

Odefinierade ytor ut med områdets kanter ger outnyttjade kantzoner som saknar samband till omgivning.

Odefinierade entréer

Entréerna till området är få och otydliga samt saknar koppling till gång- och cykelvägar i och utanför området.

Rekreativt värde

Ytor med rekreativt värde som är värda att ta tillvara på

Siktlinjer

Siktlinjer som är värda att ta tillvara på

Tillbyggnad Fyrishov

Yta kommer att bebyggas

Parkering

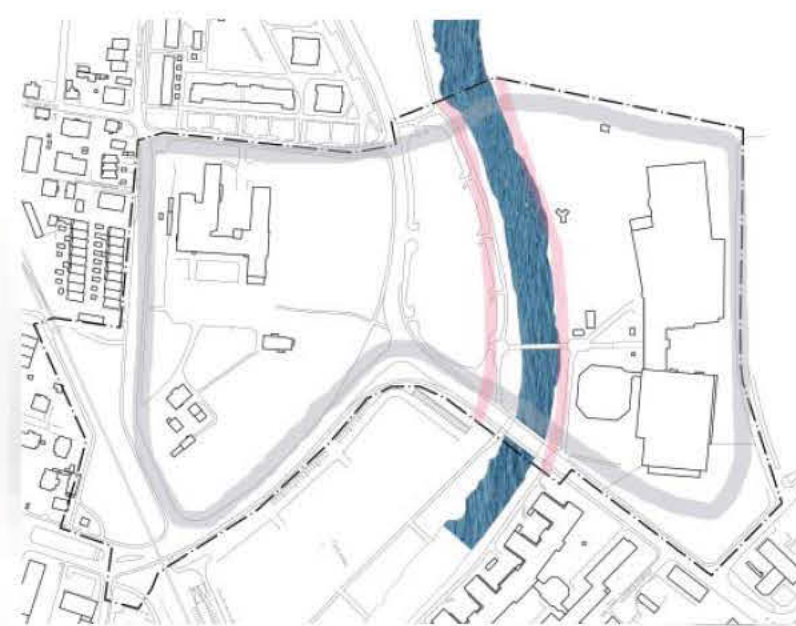
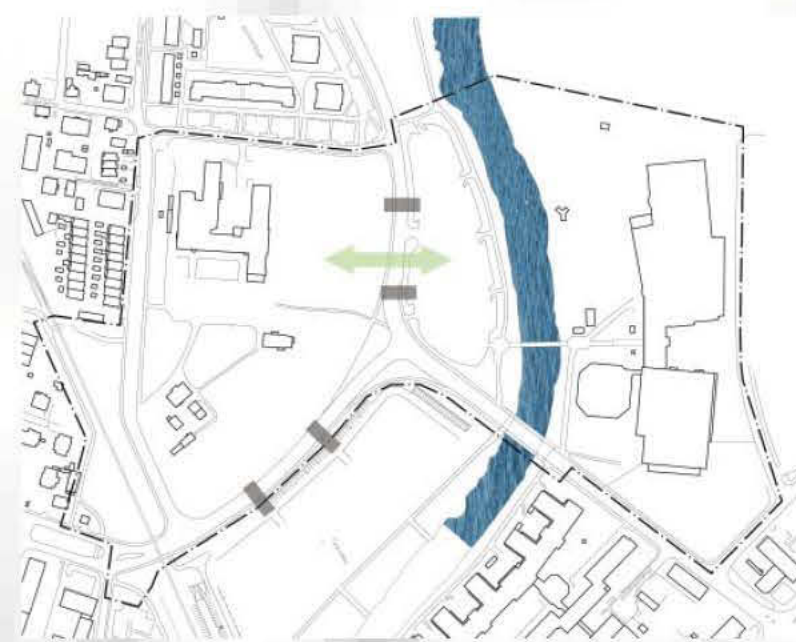
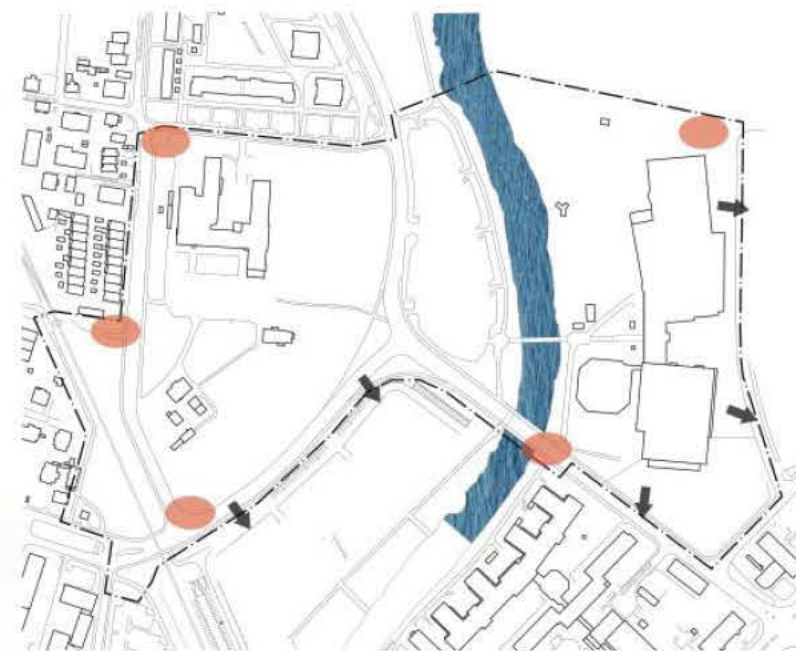
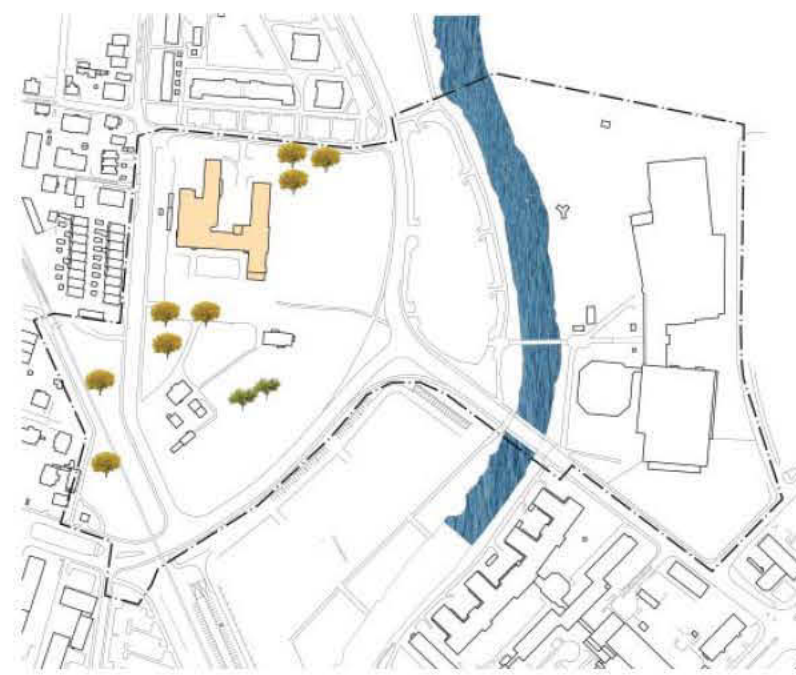
Kulturvärde

Statyer värda att ta tillvara på

Bevarandevärde

Område med träd av bevarandevärde

Nationalromantik

I gestaltningen ta tillvara på den nationalromantiska arkitekturen som präglar seminariet genom att använda inhemska material samt bevara äppellunden som har ett kulturhistoriskt värde.

Tydliga entréer

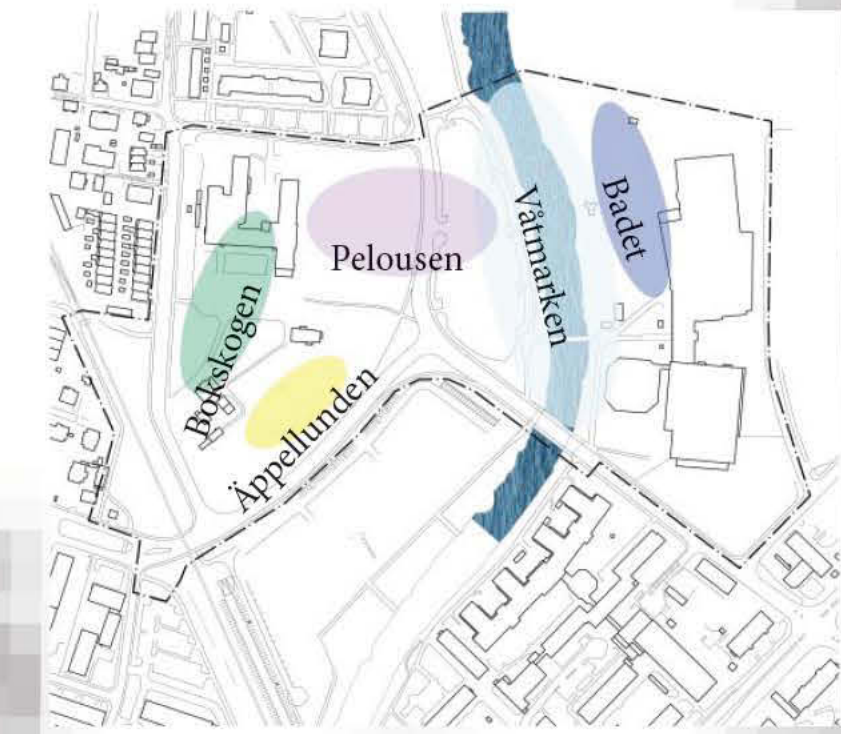
Skapa tydliga entréer som samspelar med gång- och cykelvägar genom och utanför området samt genom gestaltning skapa mjuka övergångar mellan stad och park.

Tydliga övergångar

Skapa tydliga övergångar för fotgängaren genom området, som minskar dominansen från biltrafiken liksom överbryggar biltrafikens barriärverkan och därmed ger möjlighet för en dominerande gångtrafik.

Stråk

Skapa stråk genom och runt parken som länkar samman och håller ihop parkdelarna liksom binda ihop stråken längs ån från söder till norr för att underlätta rörelsen genom parken samt länka ihop stadsdelarna. En ny bro i norr ska binda samman parken på båda sidor om ån. Befintlig gångbro flyttas söder ut närmare bilbron för att minska passagen genom fyrishovsbyggnaden som är stängd nattetid. På så sätt förstärks även Fyrishovs huvudentré i nordöst. Bron kommer att bidra till en naturlig genomströmning av gång- och cykel och är dessutom är skild från biltrafiken.

Rekreativa värden

Ta tillvara på vissa rekreativa värden som parken innehar samt förstärka dem för att skapa olika rum.

Bokskogen - Slutet rum för lugn och tystnad

Pelousen - Öppet rum för fri aktivitet och rekreation

Våtmarken - Varierat rum för fri aktivitet och rörelse

Badet - Plant och skyddat rum för simning och rörelse

Äppellunden - Plana inbäddade ytor för fika

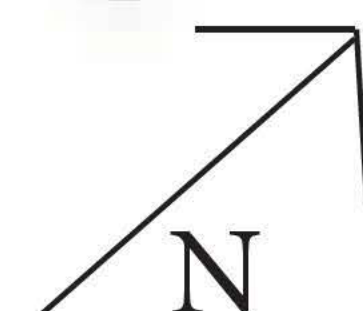

Vår i bokskogen. Innan trädkronorna skuggar marken täcks den av vitsippor och blåsippor.

Mönsterlek

Skala 1:1000

Acer platanoides - Lönn

Amelanchier lamarckii - Prakthäggmispel

Betula pendula - Värtbjörkav

Fagus sylvatica - Bok

Malus domestica - Äpple

Prunus avium 'Plena' - Fågelbär 'Plena'

Tilia x vulgaris - Parklind

Övre

Den övre kartan visar trädens strålmönster som ger tätast vegetation vid strålarnas centrum, där den stiliserade skogen bildas. Längre ut från strålarnas centrum blir avståndet större och glesare och mer öppna rum bildas vid äppellunden och badplatsen.

Mitten

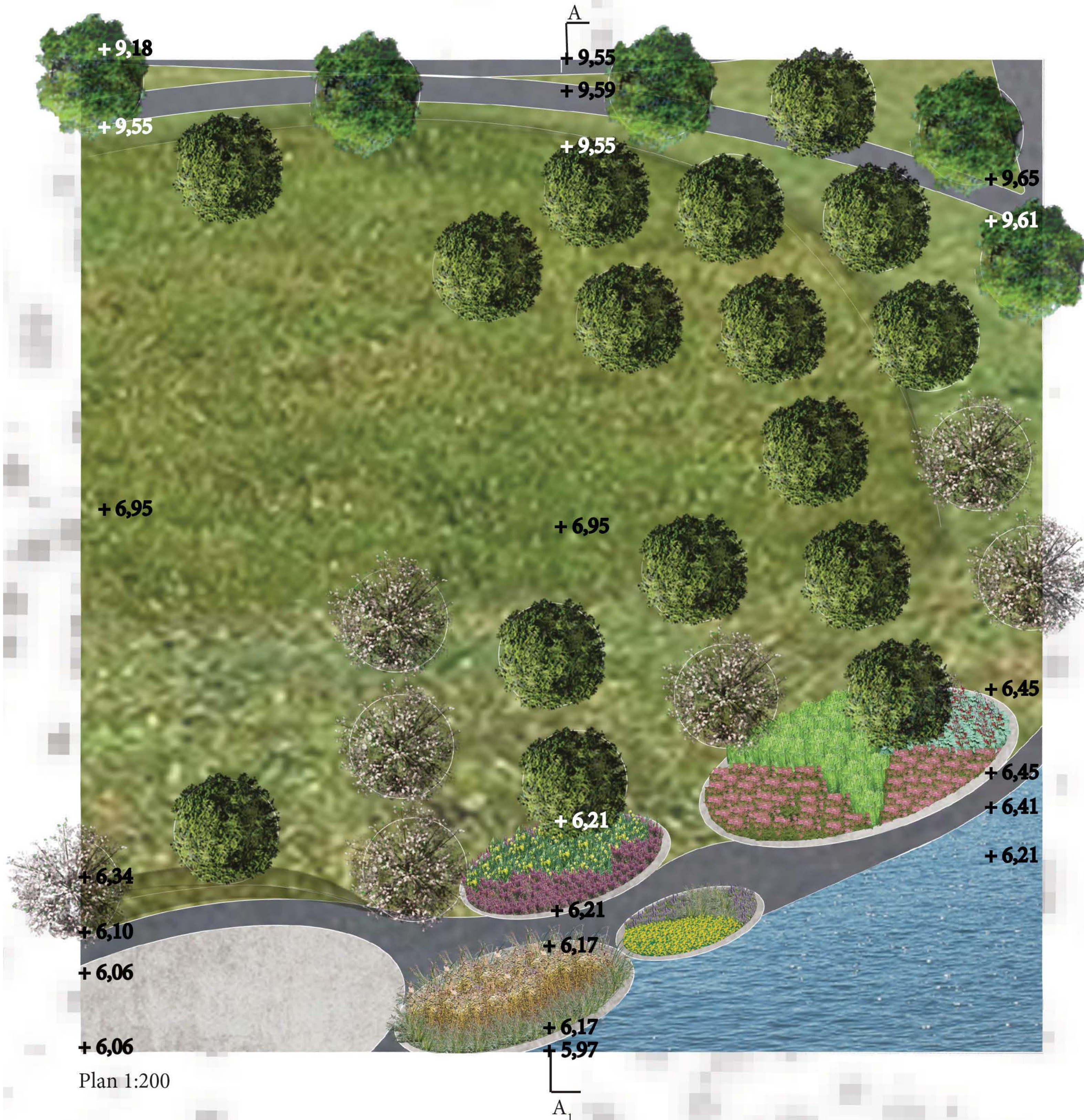
För att uppleva parkens höjdskillnader går vägar längs pelousens högsta punkter. Stråken är indelade i raka breda huvudstråk och smalare stråk som slingrar sig fram inne i parken.

Nedre

Parkens ytor består till stor del av gräsytor som tillsammans med trädens varierande täthet ger olika typer av rumslighet med möjlighet att välja aktivitet.

Den elliptiska formen återkommer i många av parkens ytor och ger den en sammanhållen karaktär. I bokskogen återkommer den genom en ordnad planteringsyta med kulturväxter från den svenska skogen som exempelvis slån och nyponros.

Mönsterlek

Våtmarken

På en vindlande gång leds besökaren från söder mot norr genom stora elliptiska växtbäddar med pelousen i överkant och ån i nederkant. Närheten till ån är ytterst påtaglig. Planteringen närmast ån fylls med växter som klarar att svämmas vid vår- och höstflod och här används återigen inhemskt växtmaterial. Höjden på växterna varierar med varje ellips, för att skapa rum som är omslutande och privata liksom öppna och med utsikt.

Pelousen som går från seminariehuset och ända ner till ån avslutas på en lägsta nivå i en betongyta. Denna fungerar som sällskapsyta på sommaren och låter vattnet från ån komma riktigt nära. På vintern fungerar samma yta som isbana för att väcka liv i parken även på vintern.

Träden på pelousen skapar spänning på platsen genom att öppna och omsluta gräsyterna, vilka lämpar sig för såväl bollspel som picknick.

Mönsterlek

Nyplanterat
De nyplanterade träden ger platsen ett tydligt trädmonster. En öppen plats med utsikt mot ån, kanske en plats för drakflygning. Perennerna har ännu inte uppnått sin fulla storlek men har planterats tätt för att snabbt kunna ge platsen sin kvalité.

Fem år
Fem år efter anläggningsskedet har trädens kronor vuxit till och de mer slutna ytorna börjar ta form. Blomsterplanteringarna och ån kan avnjutas från pelousens nedre del eller på en promenad genom dem.

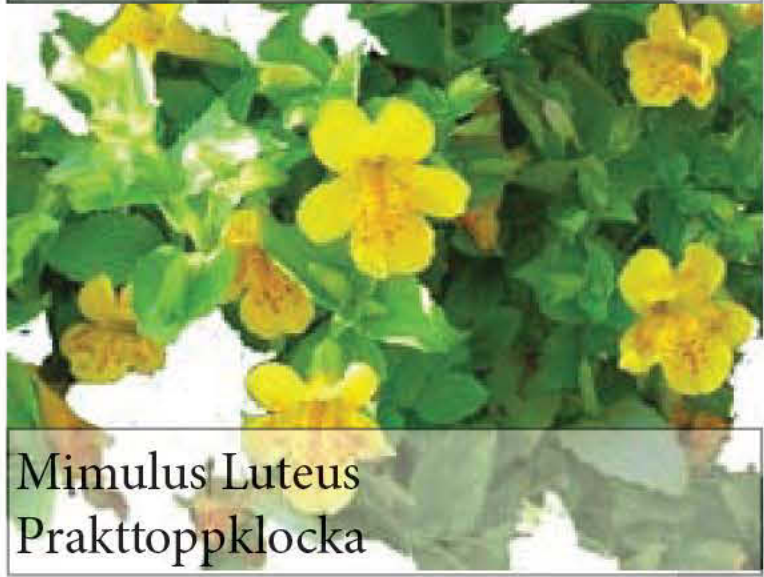
Trettio år
Trettio år efter anläggningsskedet har träden nått sin fulla storlek. En variation av skugga och sol har nu uppnåtts. Genom trädmonstret på pelousen från ån kan besökaren vandra mellan olika höjder.

Phragmites australis - Vass

Hosta sieboldiana
Daggfunkia

Mimulus luteus
Prakttoppklocka

Pontederia cordata
Blå pontederia

Iris pseudacorus
Svärdslilja

Carex pseudocyperus L.
Slokstarr

Lilium martagon
Krollilja

Matteuccia struthiopteris
Strutbräken

Lythrum salicaria
Fackelblomster

Vintertid kan den stora betongytan spolas och gamla som unga avnjuta en dag på skridskor.

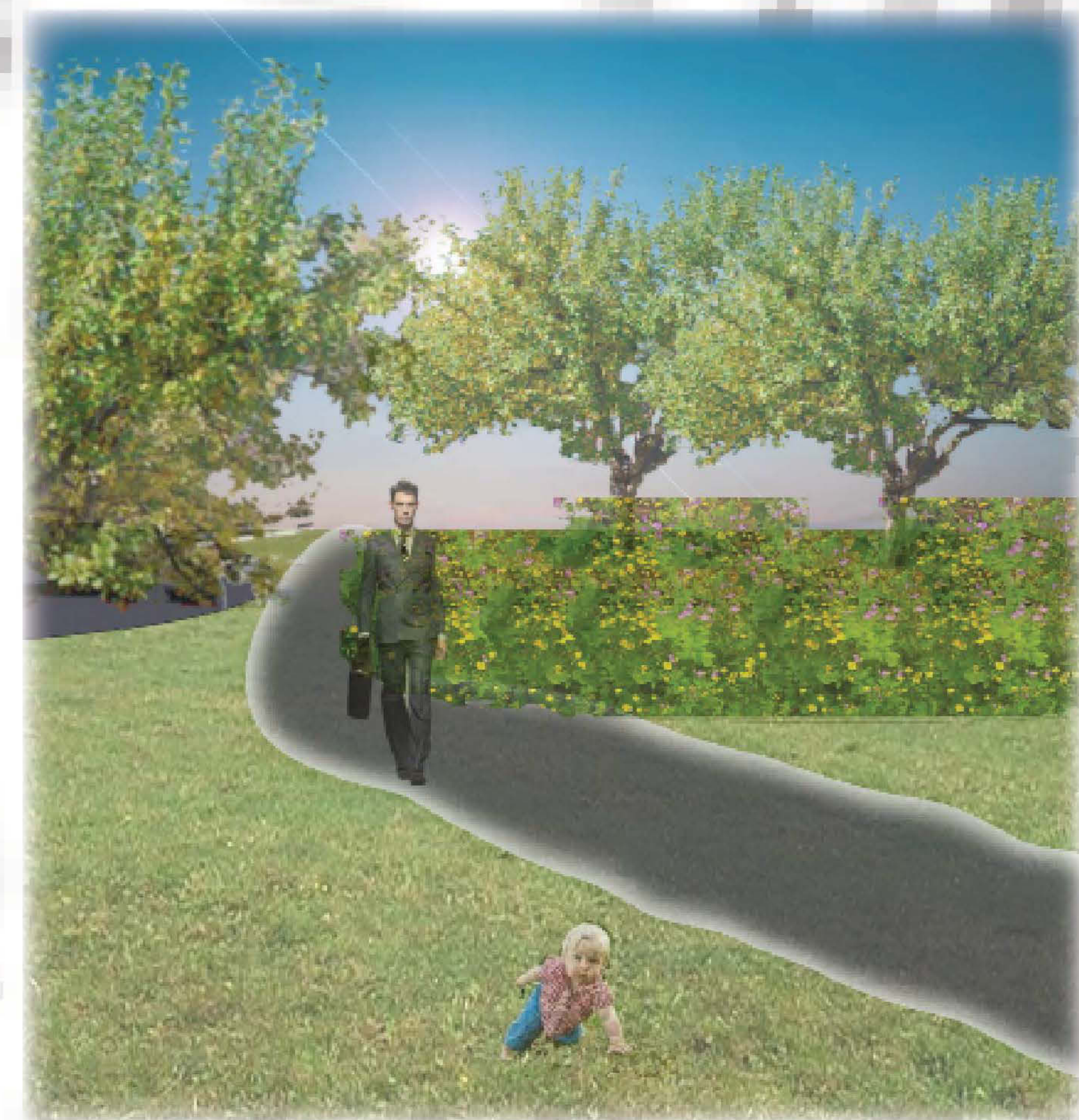
Mö n s t e r l e k

Plan 1:200

Äppellunden

Äppellunden är en stiliserad version av den klassiska äppellunden där hårdgjorda ellipser i betong med äppelträd utgör ytor att sitta ner och fika på. Liknande former har planteringsytorna som innehåller ängslika blommor vilka kan liknas vid skogsgläntor som öppnar upp sig och låter ljuset komma åt. Dessa har placerats i väl tilltagna ytor men är få, för att förenkla skötseln samt ge intryck åt besökaren redan på håll. Runt dessa ytor breder gräset ut sig och inbjuder till lek.

Mönsterlek

Nyplanterat

Äppelträd som passar in i det konstruerade strålmönstret sparas för att ge karaktär och göra lunden tätare redan efter anläggning. Perennerna planteras under anläggningsskedet tidig höst. Det ger tid till tillväxt och möjliggör att karaktären framträder redan nästkommande sommar. Sommarblomster såsom rosenskära och förstärker känslan av äng sommartid .

Fem år

Fem år efter anläggningsskedet har äppelträdens kronor vuxit sig stora nog för att ge skugga åt den som vill fika i äppellunden liksom att ge rikligt med frukt åt den som önskar plocka. Perennerna har nått sin fulla utveckling och skänker nu en trevlig blomprakt.

Trettio år

Trettio år efter anläggningsskedet har äppelträden nått sin fulla storlek. Heta sommandagar och regniga höstar kan besökaren nu söka sin tillflykt under trädkronornas breda tak och därifrån betrakta den välbevarade blomsterprakten. Vår och höst förgylls gräsytor och palnteringsbäddar av lökväxter.

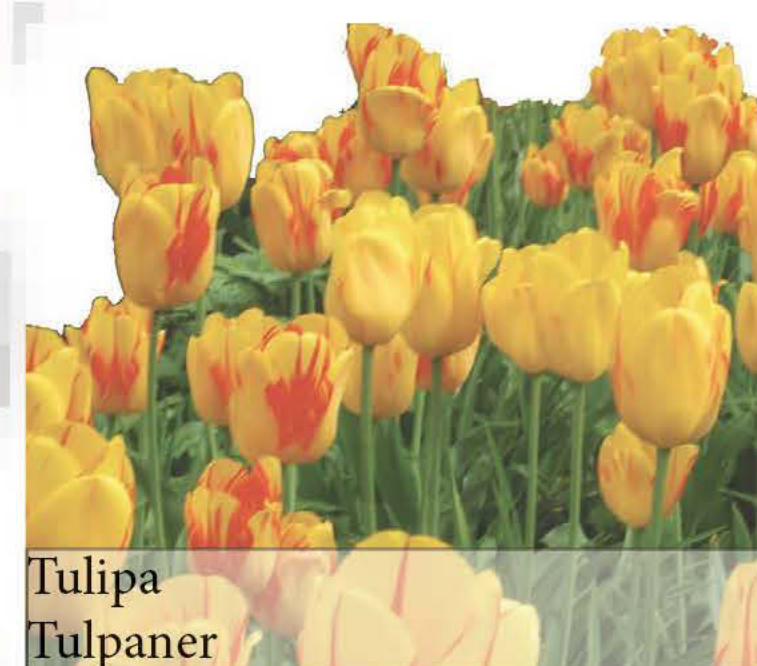
Papaver pseudoorientale
Jättevallmo

Leucanthemum vulgare
Prästkrage

Miscanthus sinensis
Glansmiskantus

Tulipa
Tulpaner

Crocus hybrid
Krokus

Sommar i äppellunden. En fika passar antingen i gräset eller vid ett av betongytornas cafébord. De gamla bevarade äppelträden ger ett fint tak åt kvällsgästernas grillfest där lyktor i trädgrenarna skänker stämning.

Malus domestica
Äpple

Tilia x vulgaris

Mönsterlek

Perspektiv mot söder vid fyrishov

För att möta staden och den mer moderna anläggning som Fyrishov är, ges platsen ett formspråk med raka och långa linjer samt stora ytor. En bassäng av olympiska mått liksom en mindre barnbassäng passar denna välbesökta målpunkt och ger möjlighet till event även utomhus. Här består ellipserna av mjuka gräsytor i den annars hårdgjorda delen av parken. Trapporna som sänker sig ner mot ån passar sig för att sitta ner och hämta andan på efter en ansträngande jogging- eller simtur. Mellan trapporna finns en bredare yta liksom närmast ån som lämpar sig för att strosa längs.

Trädstrålarna är som glesast här, vilket som tillsammans med de skira träden som björk, häggmispel och fågelbär tillåter ljuset att komma åt.